

Odbor za promet i turizam

2021/2106(DEC)

14.1.2022

MIŠLJENJE

Odbora za promet i turizam

upućeno Odboru za proračunski nadzor

o razrješnici za izvršenje proračuna Europske unije za financijsku godinu
2020., dio III. – Komisija i izvršne agencije
(2021/2106(DEC))

Izvjestitelj za mišljenje: Andrey Novakov

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za promet i turizam poziva Odbor za proračunski nadzor da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. pozdravlja zaključke Europskog revizorskog suda da konsolidirana računovodstvena dokumentacija Unije za 2020. u svim značajnim aspektima vjerno prikazuje financijsko stanje Unije; napominje da je procijenjena stopa pogreške u rashodima ostala značajna i raširena na 2,7 %;
2. pohvaljuje činjenicu da je 2020. izvršeno 99 % od 5028 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza dostupnima za politike mobilnosti i prometa te 96 % od 3366 milijuna EUR u dostupnim odobrenim sredstvima za plaćanje;
3. naglašava da su Komisija i agencije 2020. izravno upravljale s 3,9 milijardi EUR namijenjenih za politiku prometne infrastrukture;
4. napominje da je krajem 2020. Izvršna agencija za inovacije i mreže u okviru programa Obzor 2020. imala portfelj od 291 provedbene aktivnosti u području istraživanja i inovacija u sferi prometa uz doprinos u iznosu od 1,9 milijardi EUR kako bi doprinijela postizanju otpornog, ekološki prihvatljivog i cjenovno pristupačnog europskog prometnog sustava; traži stvaranje poticaja za veća ulaganja u tehnološki razvoj kako bi Unija postala tehnološki predvodnik u zelenim i digitalnim inovacijama u energetskom i povezanim sektorima te predvodnik u pogonskim tehnologijama u prometu; poziva Komisiju da uspostavi upravljanje na razini Unije kako bi se omogućila brža normizacija, usklađivanje i ulaganje u tehnološke mjere;
5. pozdravlja napredak programa Obzor Europa u pripremi za sklapanje novih partnerstava Unije u područjima kao što su čisti vodik, baterije, čisto zrakoplovstvo, željeznički promet, povezana i automatizirana mobilnost te cestovni i vodni promet bez emisija, posebno za program rada za razdoblje 2021. – 2022.; naglašava potrebu za podupiranjem projekata koji posebno doprinose održivoj, pametnoj i klimatski prihvatljivoj europskoj prometnoj mreži koja je otporna na promjene u budućnosti;
6. napominje da je 2020. provedeno nekoliko istraživačkih i inovacijskih aktivnosti u okviru programa Obzor 2020. kako bi se poduprle inovacije u području pametne i održive mobilnosti te ostvario daljnji napredak u digitalizaciji i automatizaciji zračnog i željezničkog prometa putem zajedničkih poduzeća SESAR i Shift2Rail;
7. sa žaljenjem napominje da je aktualna raspodjela kopnenog prijevoza tereta i prijevoza unutarnjim plovnim putovima u EU-u s obzirom na vrstu prometa izrazito neproporcionalna sa zastupljenošću cestovnog prijevoza tereta od 76,3 %, nakon čega slijede željeznički prijevoz sa 17,6 % i prijevoz unutarnjim plovnim putovima sa 6,1 %; traži daljnje mjere za stvaranje poticaja i jačanje ulaganja u željeznički promet i promet unutarnjim plovnim putovima te u njihovo usklađivanje i normizaciju radi stvaranja konkurentnijeg i cjenovno pristupačnijeg prometnog sustava, otpornog na klimatske promjene;
8. pozdravlja činjenicu da je 2020. uspješno dovršen višegodišnji poziv na podnošenje

prijedloga za 2019. u okviru Instrumenta za povezivanje Europe (CEF) te je odabrano 125 projekata s ukupnim doprinosom većim od 2 milijarde EUR; naglašava važnost ulaganja u održive prometne mreže kako bi se omogućio potrebni prelazak na održivije načine prijevoza; napominje da je više od 90 % doprinosa iz CEF-a dodijeljeno projektima za koje se očekuje da će pomoći ostvarivanju ciljeva povezanih s klimom, posebno za infrastrukturu željeznica, unutarnjih plovnih putova i morskih luka te uvođenje infrastrukture za alternativna goriva; potiče na to da CEF za razdoblje 2021. – 2027. teži ponavljanju velikih rezultata postignutih CEF-om; prima na znanje potrebu za poboljšanjem razine osviještenosti korisnika o pravilima o prihvatljivosti CEF-a;

9. pozdravlja činjenicu da je u razdoblju 2014. – 2020. u okviru CEF-a za promet dodijeljeno 23,03 milijarde EUR za sufinanciranje 959 mjera; iako se bavi infrastrukturom i osnovne i sveobuhvatne transeuropske prometne mreže (TEN-T), program je bio usmjeren na osnovnu mrežu s više od 170 relevantnih dionica;
10. uvjeren je da rad na modernizaciji željezničkog sektora doprinosi i ciljevima Europe spremne za digitalno doba i ciljevima europskog zelenog plana; u tom pogledu pozdravlja činjenicu da je 2020. poduprto dvanaest mjera povezanih s Europskim sustavom za upravljanje željezničkim prometom (ERTMS) u okviru poziva na podnošenje prijedloga u skladu s višegodišnjim programom rada za 2019. godinu i u okviru mehanizma za mješovito financiranje CEF-a za promet kako bi se poboljšala interoperabilnost, održivost i sigurnost željezničkog prometa; no žali zbog toga što trenutačno u Uniji postoji oko 30 nacionalnih signalizacijskih sustava; stoga smatra da je potrebno poticati suradnju između Komisije, država članica, upravitelja infrastruktura i željezničkih prijevoznika te istodobno poboljšati mogućnosti financiranja kako bi se potaknula ulaganja u ERTMS;
11. žali zbog niske stope izvršenja CEF-a tijekom razdoblja 2014. – 2020. za projekte CEF-a za promet za koje se očekuje da će biti dovršeni do kraja 2024.; poziva države članice da znatno ubrzaju ulaganja, a Komisiju da pojača nadzor s obzirom na hitnu potrebu za infrastrukturnim ulaganjima kako bi se omogućio brzi oporavak od krize prouzročene pandemijom bolesti COVID-19 te da postavi temelje za prelazak na održiviji promet; poziva Komisiju i države članice da ubrzaju izvršenje plaćanja za prometnu infrastrukturu koja se financiraju iz doprinosa Kohezijskog fonda CEF-u za razdoblje 2021. – 2027. kako bi se spriječila kašnjenja u provedbi i opoziv sredstava; poziva Komisiju da se pobrine za dugoročno i dosljedno planiranje obveza te da poboljša vezu između financiranja i ostvarivanja ključnih etapa projekata kako bi se zajamčio pravodobni dovršetak osnovnih mreža TEN-T;
12. pozdravlja činjenicu da je u okviru CEF-a za promet nastavljeno uvođenje dužničkog instrumenta CEF-a za potporu projektima održive mobilnosti te da se opseg operacija dodatno povećao; ističe da su unatoč kašnjenjima odluka o ulaganjima zbog pandemije bolesti COVID-19 dogovorene četiri nove operacije u okviru visokorizične inicijative „Future mobility” (Mobilnost budućnosti), čime su potaknuta ukupna ulaganja u iznosu od 266 milijuna EUR;
13. pozdravlja pozitivnu evaluaciju napretka politike mreže TEN-T i sporazum o Direktivi o racionalizaciji, koji će imati ključnu ulogu u ubrzavanju prethodno utvrđenih prekograničnih projekata u osnovnoj mreži; no napominje da postoje uska grla duž

koridora u kojima je potrebno staviti veći naglasak na jamčenje povezanosti i kohezije diljem Unije te na pravodobno dovršenje osnovne mreže do 2030.; zabrinut je zbog toga što su projekti u fazama i novi projekti duž mreže TEN-T izloženi riziku zbog kašnjenja u provedbi tijekom razdoblja 2014. – 2020. i donošenju sporazuma o partnerstvu i kohezijskih programa za razdoblje 2021. – 2027.; skreće pozornost na tematsko izvješće Revizorskog suda br. 10/2020 u kojem je utvrđeno da postoji rizik da prekogranični važni projekti prometne infrastrukture koje sufinancira Unija možda neće na vrijeme ostvariti cilj osnovne mreže za 2030. uglavnom zbog kašnjenja, neučinkovitog planiranja ili nepravilne upotrebe analize troškova i koristi kao alata za donošenje odluka u vezi s tim projektima; stoga poziva europske koordinate mreže TEN-T da provedu temeljitu procjenu dovršenih projekata i ostvarenih poboljšanja na koridorima mreže TEN-T u sadašnjem programskom razdoblju te da je dostave Komisiji i Parlamentu; nadalje traži od Komisije da predloži novi mehanizam usmjeren na rezultate koji bi obuhvaćao kratkoročno, srednjoročno i dugoročno planiranje i tehničku pomoć, da poveća dodanu vrijednost europskih sredstava te da se pobrine da države članice poštuju rokove za dovršenje osnovne (2030.) i sveobuhvatne (2050.) mreže; nadalje preporučuje da Komisija, zajedno s Revizorskim sudom, pomno nadzire prometne projekte Unije kako bi se zajamčila transparentnost i sigurnosni standardi te spriječila korupcija;

14. pohvaljuje napredak koji je Komisija ostvarila u provedbi Akcijskog plana za vojnu mobilnost i definiranju zahtjeva za dvojnu namjenu, vojnu i onu za TEN-T, nakon izmjena vojnih zahtjeva o kojima su se dogovorile države članice;
15. žali zbog toga što loše planiranje te različiti prioriteti i procedure država članica utječu na ritam provedbe prekograničnih prometnih projekata; stoga traži brzo donošenje europskog prekograničnog mehanizma; također traži da se novim zakonodavstvom dodatno smanji administrativno opterećenje i poveća učinkovitost usluga prijevoza;
16. zabrinut je zbog toga što povećanje cijena građevinskih radova i sirovina mijenja ukupni proračun za mnoge projekte i može dovesti do nedostatnih proračunskih sredstava, propuštenih ključnih etapa i nemoguće provedbe te stoga ugrožava dovršetak osnovne mreže TEN-T;
17. pozdravlja činjenicu da Unija ponovno potvrđuje politiku sigurnosti na cestama kao dugoročni strateški cilj Unije, kao i donošenje Štokholmske deklaracije o sigurnosti na cestama u veljači 2020.; ističe da su ulaganja u postojeću infrastrukturu i izgradnja nove infrastrukture ključni elementi za poboljšanje sigurnosti na cestama u različitim regijama Unije i stoga doprinose cilju smanjenja broja smrtnih slučajeva i teških ozljeda za 50 % do 2030.;
18. naglašava da su ulaganja u kvalitetnu infrastrukturu javnog prijevoza ključna za izgradnju povjerenja u javni i aktivni prijevoz te za povećanje privlačnosti i sigurnosti održivih načina prijevoza, posebno nakon krize prouzročene pandemijom bolesti COVID-19;
19. naglašava da je kriza oko pandemije bolesti COVID-19 stavila promet i turizam u Uniji pod nezabilježen pritisak i pozdravlja napore Komisije da pruži financijsku pomoć tim sektorima s pomoću investicijskih inicijativa kao odgovor na koronavirus (CRII i

CRII+), CEF-a, RRF-a, Kohezijskog fonda, InvestEU-a, EFRR-a; u tom pogledu pozdravlja inicijative Komisije kao što su zelene trake za slobodno kretanje teretnih vozila diljem Unije, privremeno rasterećivanje slotova u zračnim lukama i platforma Re-open EU; no žali zbog toga što nedostatak koordinacije među državama članicama i pojedinačne mjere za sprečavanje širenja bolesti COVID-19 ne olakšavaju oporavak prometnog i turističkog sektora; naglašava da bi se navedena sredstva trebala koristiti za obnovu tih sektora na način prilagođen održivom, pametnom i klimatski prihvatljivom europskom gospodarstvu okrenutom budućnosti;

20. sa zanimanjem iščekuje zaključke revizije koju je Revizorski sud pokrenuo u studenome 2020. i u kojima se analizira jesu li financijska sredstva Unije za javna ulaganja u turizam bila djelotvorna i je li se njome pružila odgovarajuća potpora tom sektoru prije pandemije te što Unija poduzima kako bi ograničila negativan učinak krize prouzročene pandemijom bolesti COVID-19; poziva Komisiju da dodatno razvije svoj mehanizam i alate za razvijanje osviještenosti i informiranje građana i dionika u projektima u području turizma i prometa koje financira u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj i kohezijskih fondova;
21. ponavlja zahtjev Parlamenta za stvaranje nove proračunske linije za održivi turizam da bi se podržao oporavak tog sektora koji je teško pogođen krizom prouzročenom pandemijom bolesti COVID-19 tako što će postati digitaliziran, održiv i otporan na buduće promjene;
22. predlaže dati razrješnicu Komisiji i izvršnim agencijama za izvršenje općeg proračuna Unije za financijsku godinu 2020. u područjima prometa i turizma.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	13.1.2022
Rezultat konačnog glasovanja	+: 40 -: 3 0: 6
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Magdalena Adamowicz, Andris Ameriks, José Ramón Bauzá Díaz, Lars Patrick Berg, Izaskun Bilbao Barandica, Paolo Borchia, Karolin Braunsberger-Reinhold, Marco Campomenosi, Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Gheorghe Falcă, Giuseppe Ferrandino, Mario Furore, Søren Gade, Isabel García Muñoz, Jens Gieseke, Elsi Katainen, Kateřina Konečná, Elena Kountoura, Julie Lechanteux, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Benoît Lutgen, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Philippe Olivier, João Pimenta Lopes, Rovana Plumb, Tomasz Piotr Poręba, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, Vera Tax, Barbara Thaler, István Ujhelyi, Henna Virkkunen, Petar Vitanov, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Lucia Vuolo, Roberts Zīle, Kosma Złotowski
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Clare Daly, Maria Grapini, Roman Haider, Kathleen Van Brempt

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

40	+
ECR	Lars Patrick Berg, Tomasz Piotr Poręba, Roberts Zīle, Kosma Złotowski
NI	Mario Furore
PPE	Magdalena Adamowicz, Karolin Braunsberger-Reinhold, Gheorghe Falcă, Jens Gieseke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Benoît Lutgen, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Massimiliano Salini, Barbara Thaler, Henna Virkkunen, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Lucia Vuolo
Renew	José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Søren Gade, Elsi Katainen, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Dominique Riquet
S&D	Andris Ameriks, Giuseppe Ferrandino, Isabel García Muñoz, Maria Grapini, Bogusław Liberadzki, Rovana Plumb, Vera Tax, István Ujhelyi, Kathleen Van Brempt, Petar Vitanov
Verts/ALE	Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Tilly Metz

3	-
ECR	Peter Lundgren
The Left	Clare Daly, Kateřina Konečná

6	0
ID	Paolo Borchia, Marco Campomenosi, Roman Haider, Julie Lechanteux, Philippe Olivier
The Left	Elena Kountoura

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani